

DIEPERE GEDACHTEN VAN EEN CE-CONSULTANT

WAT GAAN WE DOEN?

Deze vraag betreft niet de geplande activiteiten voor het komende weekeinde van deze CE-consultant en zijn echtgenote. Over het algemeen kunnen wij daar in goed onderling overleg uitkomen en hebben we daar geen inbreng van anderen voor nodig. Nee, de vraag slaat volledig op mijn gedachten die zich zo nu en dan al langzaam naar de toekomst aan het verplaatsen zijn. Reactie van u, als lezer, zal zijn: fijn, iemand die nadenkt over de toekomst en plannen maakt. Nee, het zijn meer gedachten over ons vakgebied: de veiligheid van machines en installaties vanaf 2012, de jaren daarna en de vragen waar we dan weer mee geconfronteerd gaan worden. Misschien wel vragen die klanten aan de machinebouwers, robotleveranciers of misschien wel aan consultants gaan stellen.

Hoe is het mogelijk dat een installatie die bij levering aan wet voldeed, op 1 januari 2012 niet meer voldoet?

Misschien kan ik het één en ander beter verduidelijken met een verhaaltje. Het is wel een verhaal dat zich afspeelt in het jaar 2014. Zoals ieder mooi verhaal begint het natuurlijk als volgt: Op een dag krijgt verkoper A.L. Leskan van de firma Grijpgoed Techniek, een robotstroomintegrator, een prachtige opdracht om

een grote bestaande robotinstallatie (bouwjaar 2011) volledig aan te passen en uit te breiden. Na lang onderhandelen is de opdracht eindelijk rondgekomen. Een opdracht die andere collega's ook graag hadden willen scoren. Hij is heel erg blij en wil natuurlijk zijn blijdschap met zijn collega's delen. Als eerste gaat hij naar de engineeringafdeling van het bedrijf. Na eerst in de vreugde te delen, komt het hoofd van de engineeringafdeling P. Precies, zoals altijd, met zijn technische vragen (voor A.L. Leskan meer technische ja maars). "Kunnen we de gevraagde capaciteiten wel halen? Liggen de snelheden niet hoog? Daar zijn geen standaard oplossingen voor, dus we zullen iets nieuws moeten bedenken" is een korte versie van zijn opmerkingen. Zo gaat het nog even een stief kwartiertje door. De vreugde van de verkoper wordt al een beetje getemperd. Samen met het hoofd van de engineeringafdeling gaat hij naar collega P.L.

Waarde, het hoofd van de besturingsafdeling, die binnen het bedrijf ook verantwoordelijk is voor de naleving van de Europese Richtlijnen op het gebied van veiligheid. Anders gezegd, hij is verantwoordelijk voor de 'CE' binnen het bedrijf. Deze heeft bij elke verkochte machine of installatie altijd wel weer zijn besturings- of

veiligheidstechnische kritiek. Nooit klopt het en altijd moet er meer geld voor het veiligheidstechnische budget uitgetrokken worden. Ook deze keer klinkt het weer: "Dat is niet veilig en hier moeten we extra veiligheidsmaatregelen plaatsen. Dit mag niet volgens de geharmoniseerde normen. Daar is sprake van veel te veel risico's. En hier moeten we een betere veiligheidstechnische oplossing voor bedenken". Vervolgens stelt hij dat de installatie een veiligheids- en noodstopstelsel van minimaal een 'PL required' (PLr) = d moet hebben. Gelijk klinkt zijn vraag: "Welke PL-waarde heeft de huidige veiligheidsomkering?". Hier moet A.L. Leskan het antwoord schuldig blijven. Weer een aandachtspunt om uit te zoeken.

Uiteindelijk krijgt Leskan een heel lijstje mee. Informatie die hij alsnog bij de klant moet opvragen. 's Avonds, als hij thuis het verhaal aan zijn vrouw vertelt, is hij al veel minder enthousiast dan die ochtend en klinkt er ook al een beetje bezorgdheid in zijn stem door.

Een paar weken later krijgen ze van de klant alle gevraagde informatie binnen. Het trio steekt weer de hoofden bij elkaar en gaat de informatie beoordelen. P.L. Waarde beoordeelt en de anderen luisteren is eigenlijk een betere weergave van het tafereel. Al snel begint P.L. Waarde te steunen en te kreunen. Hij zucht nadrukkelijk: "Dit wordt wat! Hoe moeten we dit ooit oplossen? Waarom hebben jullie hier niet

eerder aan gedacht? Het wordt onmogelijk!” Volgens de informatie van de klant was de bestaande installatie onder ‘CE’ geleverd met een categorie 2 volgens de oude NEN-EN-954/1. “Nu moeten wij het hele veiligheidssysteem opwaarderen naar een PL r= d. Dit betekent veel nieuwe componenten en een heleboel nieuwe bekabeling”.

Als klap op de vuurpijl verduidelijkt hij nog even aan de anderen dat de technische aanpassing en uitbreiding zo omvangrijk is, dat er niet meer sprake is van een uitbreiding maar van een zo grote aanpassing van de bestaande installatie, dat daar door het geheel volgens de Machinerichtlijn gezien moet gaan worden als een volledig nieuwe installatie. Hij maakt duidelijk dat zij als firma Grijpgoed Techniek veiligheidstechnisch verantwoordelijk worden voor de gehele installatie. Natuurlijk stemt P. Precies daar helemaal mee in. Beiden constateren daarnaast dat de kosten voor de gehele exercitie door systeemengineering natuurlijk weer niet meegenomen zijn in de calculatie en dus ook niet verkocht zijn. Allemaal weer extra kosten die ten kosten gaan van de winst. Zij geven haarfijn aan dat de technische afdelingen veel meer budget en tijd nodig zullen hebben. Met daarbij de vraag: wie gaat dat betalen? Voor A.L. Leskan een onbegrijpelijk en warrig

verhaal. De installatie heeft toch al een aantal jaren bij de klant gedraaid en is in principe ook nog helemaal niet oud. Er is toch nooit wat gebeurd? De installatie is toch door de vorige leverancier ook volledig onder ‘CE’ geleverd? Wat kan er nu mis zijn? Waarom nu ineens dat gedoe over PLr =d?

Eind van het liedje is dat A.L. Leskan 's avonds onder het eten zijn vrouw een verhaal probeert te vertellen, waarvan hij zelf totaal niets begrijpt. Het enige wat zijn vrouw na zijn verhaal vraagt is of ze niet meer blij zijn met deze mooie opdracht. Voor mij blijft er na dit verhaal toch wel een vraag over, die misschien door u als lezer beantwoord kan gaan worden. Hoe is het toch mogelijk dat een installatie die bij levering voldeed aan wet en normen genomen per 31 december 2011 nog veilig is en op 1 januari 2012 niet meer voldoet aan de huidige stand van de veiligheidstechniek en normen? Misschien mag ik de vrijheid nemen om met nog een vraag te eindigen. Hoe gaat u straks in de praktijk om met de veiligheidstechnische schakeling als u een veiligheidssysteem en schakeling geheel volgens de NEN-EN-954/1 tegenkomt bij een installatie die uw firma moet gaan aanpassen? Hoe wordt dan de bestaande ‘CAT’ een juiste ‘PLr? Misschien helpt dan deze formule: $CA + T = P + L$?